

Link do produktu: <https://www.empi2.pl/powstanie-wielkopolskie-1918-1919-zeszyt-cwiczen-dla-gimnazjum-p-836.html>

Powstanie Wielkopolskie 1918-1919. Zeszyt ćwiczeń dla gimnazjum

Dostępność	Książka niedostępna - nakład wyczerpany!
Numer katalogowy	ZPWG
Kod CN	4901

Opis książki

Zeszyt ćwiczeń zawiera zarówno istotne wiadomości na temat Powstania Wielkopolskiego, jak i bloki interesujących ćwiczeń; historia

Autorzy: Maria Pacholska, Wiesław Zdziabek
Wyd. 1, 2008
ISBN 978-83-89287-84-7
ss. 96
oprawa: miękka

Zeszyt ćwiczeń zawiera sześć rozdziałów. **Rozdział I** opisuje historię XIX-wiecznej Wielkopolski. Rozdział ten został pomyślany jako podstawa do zrozumienia sukcesu tego powstańczego zrywu. To właśnie wiek XIX, czas "najdłuższej wojny nowoczesnej Europy", dał Wielkopolanom solidne fundamenty, na których zbudowali zwycięstwo powstania. W tej części znajdują się informacje o potężnej twierdzy, w którą Prusacy zmienili Poznań. **Rozdział II** przedstawia wybuch i przebieg powstania w Poznaniu. **Rozdział III** opisuje przebieg powstania na terenie Wielkopolski. **Rozdział IV** obrazuje organizację powstania, działalność jego dowódców, wkład mieszkańców Wielkopolski, a więc przede wszystkim te czynniki, które doprowadziły do jego zwycięstwa. **Rozdział V** dotyczy sytuacji w Wielkopolsce po rozejmie trewirskim, a przed podpisaniem traktatu wersalskiego. Prezentuje proces łączenia Wielkopolski z resztą kraju i likwidacji skutków germanizacji. Rozdział kończy opis przebiegu ustalania granic II Rzeczypospolitej Polskiej, czyli pokazuje skutki wydarzenia historycznego, jakim było Powstanie Wielkopolskie. **Rozdział VI** stwarza szansę czytelnikowi wejścia w rolę badacza historii swoich stron rodzinnych (miejsowości, najbliższej okolicy). W książce znajdują się ponadto: **teksty źródłowe, wiersze, fotografie, mapki, karty pracy i karta samooceny.**

Z recenzji dr Izabeli Skórzyńskiej:

Na tradycyjnie poprowadzoną narrację historyczną, która w zeszytce ćwiczeń pełni funkcję informacyjną, jego autorzy nakładają niekonwencjonalne i aktywizujące zadania dla uczniów. Te ostatnie, bogato wyposażone w materiał informacyjny i analityczny: fotografie, mapy, teksty źródłowe, a wśród nich dokumenty, wspomnienia, teksty publicystyczne i poetyckie, skłaniają uczniów do samodzielnej pracy i kształtują, obok tradycyjnej wiedzy i umiejętności, także zdolności do samodzielnego zdobywania wiedzy oraz do myślenia twórczego i krytycznego.

Spis treści

Od Autorów

I. Wielkopolska w XIX w.

1. Lata 1795?1864
2. Lata 1864?1914
3. Poznań w drugiej połowie XIX w.
Ćwiczenia

II. Powstanie w Poznaniu

1. I wojna światowa 1914?1918
2. Od 27 grudnia 1918 r. do 6 stycznia 1919 r.
Ćwiczenia

III. Powstanie w Wielkopolsce

1. Od grudnia 1918 r. do połowy stycznia 1919 r.
2. Od połowy stycznia 1919 r. do 16 lutego 1919 r.
Ćwiczenia

IV. Organizacja Powstania Wielkopolskiego

1. Oddziały powstańcze
2. Armia regularna
Ćwiczenia

V. Ku II Rzeczypospolitej Polskiej

1. Wielkopolska między 16 lutego a 28 czerwca 1919 r.

2. Ustalanie granic II Rzeczypospolitej Polskiej

Ćwiczenia

VI. Moja miejscowość w czasie Powstania Wielkopolskiego

VII. Karta samooceeny

Przykładowe strony

Ćwiczenia

I. Na mapce konturowej zaznacz odpowiednio literami (A-C):

A - Wielkie Księstwo Poznańskie

B - Rzeczpospolitą Krakowską

C - Królestwo Polskie

Punkty	
Do zdobycia	Twoje punkty
3	

IV. Organizacja Powstania Wielkopolskiego

1. Oddziały powstańcze

Powstanie bardzo szybko ogarnęło całą Wielkopolskę – powstańcom zajęło to zaledwie kilkanaście dni. Pierwszą fazę powstania czasami określa się terminem „działań spontanicznych”. Nie kierowało nimi odgórne dowództwo – wręcz przeciwnie, były to działania oddolne. Rozwijały się niesłyszalnie żywiolowo, co świadczyło o ogromnej chęci oderwania Wielkopolski od Niemiec i przyłączenia jej do Polski. Ze strony ośrodka centralnego zabrakło jakiegokolwiek koordynacji działań lokalnych. Zdarzało się nawet, że działania te prowadzono wbrew woli władz i jakiegokolwiek wsparcia z ich strony. Często Rady Ludowe ograniczały swą działalność do wprowadzania zmian w szkolnictwie, czy też do powołania służb porządkowych. Postępowały one zgodnie z polityką Komisariatu NRL, który sprzeciwiał się działaniom zbrojnym, gdyż liczył, że sprawę polską rozstrzygnie politycznie konferencja pokojowa, z korzyścią dla Polaków.

Fot. 7. Grupa Rekonstrukcji Historycznej „Grolman”

3. Wykorzystując biogram Stanisława Taczaka, uzupełnij kartę pracy.

Punkty	
Do zdobycia	Twoje punkty
5	

Stanisław Taczak (1874–1960) urodził się w Mieszkowie koło Jarocina w rodzinie Andrzeja i Balbiny Taczaków. Jego ojciec był właścicielem zajazdu. Uczył się w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie zdał maturę. Następnie studiował na Akademii Górniczej we Freibergu. Pracę podjął jako inżynier w kopalniach Westfalii. Odbił zasadniczą służbę wojskową w armii niemieckiej. W 1904 r. otrzymał awans na kapitana. W 1917 r. poprosił o przeniesienie do Legionów Polskich i został dowódcą batalionu w 6. pułku piechoty Legionów Polskich, stacjonujących w Dęblinie. 15 listopada 1918 r. wstąpił do formującego się właśnie Wojska Polskiego i podjął pracę w Sztabie Generalnym. Propozycja przekazania dowództwa została mu złożona, gdy zatrzymał się w Poznaniu podczas podróży z Berlina do Warszawy.

KARTA PRACY

WYBITNA POSTAĆ REGIONU/MIEJSCOWOŚCI	
1. Nazwisko i imię:	
2. Zawód:	
3. Środowisko, z którego pochodził:	
4. Ważne daty w jego życiu:	
5. Formy kultywowania pamięci o nim (np. nazwa ulicy, nadanie jego imienia obiektowi, obchody rocznicowe itp.):	

O Autorach

Maria Pacholska i Wiesław Zdziabek ? nauczyciele z wieloletnim stażem pracy i doświadczeniem, doradcy metodyczni historii i wiedzy o społeczeństwie w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu, autorzy i współautorzy kilkudziesięciu publikacji, w tym programów nauczania, podręczników, zeszytów ćwiczeń i poradników oraz artykułów popularnonaukowych. Ich pasją jest historia regionalna. W 2012 roku Wiesław Zdziabek otrzymał honorowy tytuł Profesor Oświaty.

